

Divadelní fakulta AMU – Katedra výchovné dramatiky
Karlova 26
116 65, Praha 1

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor/ka BP: **Bc. Klára Kujanová**

Název BP: **Rozvoj čtenářské gramotnosti prostřednictvím
dramatické výchovy**

Oponentský posuzovatel: **MgA. Alžběta Ferklová**

Datum posudku: **20. 8. 2018**

Bakalářská práce Kláry Kujanové se zabývá využitím dramatické výchovy při výuce českého jazyka v 1. třídě základní školy se zaměřením na rozvoj čtenářské gramotnosti. Autorka chtěla ukázat jednu z možných cest, jak lze rozvíjet čtenářskou gramotnost souběžně s nácvikem čtení a to prostřednictvím práce s texty ze slabikářů. To se autorce víceméně daří.

V teoretické části autorka vhodně vymezuje pojem čtenářská gramotnost a poukazuje na její možnosti propojení s Rámcově vzdělávacím programem. Vedle čtenářské gramotnosti je tématem teoretické části i dramatická výchova. Autorka se zabývá jejím pojem, principy a metodami a věnuje se jejímu uplatnění při práci v českém jazyce s dětmi mladšího školního věku. Závěr teoretické části se zabývá východisky pro dramatickou výchovu v procesu vzdělávání a shrnuje propojení výuky čtení s dramatickou výchovou. Kapitoly jsou vhodně zvolené, logicky na sebe navazují a obsahují jasné argumenty. Teoretická část je vypracována s adekvátním množstvím dostupné odborné literatury, mohl by být v ní ale ještě více zastoupen autorčin názor a popis vlastních postřehů a zkušeností k dané problematice. Vzhledem k tématu práce by např. mohla do teoretické části být zařazena podkapitola o metodách a technikách dramatické výchovy vhodných pro děti mladšího školního věku a důležitých pro rozvoj čtenářské gramotnosti a více rozpracovaná kapitola zaměřená na rozvoj čtenářské gramotnosti při práci se slabikářem (možnosti, výhody a úskalí). Tam by autorka měla možnost více obohatit teoretickou část zapsáním všech svých postřehů, nápadů a zkušeností k tématu.

Praktická část je věnována projektu, který se uskutečnil v 1. ročníku základní školy, kde je autorka třídní učitelkou. Projekt se snaží ověřit možnosti a meze využití metod dramatické výchovy pro zefektivnění rozvoje čtenářské gramotnosti ve výuce založené na práci s různými texty ze slabikářů. Autorka využívá, v rámci možností, vhodné texty ze slabikáře Nové školy a Alter. Autorka naplánovala a zrealizovala autorský projekt, který proběhl ve třech dnech v jednom týdnu, vždy 1., 2. a 3. vyučovací hodinu. Projekt vhodně spojovala témata z prvouky a to konkrétně bloky lekcí: Les, Řeka a Jaro. V rámci projektu se autorka snažila hledat cesty k různorodé práci s texty ze slabikáře, to se jí s menšími úskalími podařilo, lekce jsou různě zdařilé. Lekce jsou popsány systematicky a přehledně a stanovují si převážně jasné cíle, v projektu jen chybí jejich vyhodnocení. Některé části vybraných textů ze slabikářů nenabízejí příliš možností pro práci v dramatické výchově, a proto je autorka využila spíše jako témata k jednotlivým lekcím. Lekce více či méně navazují na samotný literární text, většinou jsou spíše motivací k jednotlivým činnostem a jsou prokládány průpravnými hrami a cvičeními, metodami a technikami dramatické výchovy a dalšími činnostmi. Lekce jsou tvořivé, pestré, obsahují širokou škálu adekvátně zvolených metod pro děti mladšího školního věku a činností z estetických výchov, postrádají ale dostatek metod dramatické výchovy. To si autorka po realizaci některých lekcí uvědomuje a snaží se lekce upravit, navrhnout lekce nové a přidat tak lekcím chybějící dramaticčnost. Podrobněji by mohly být reflektovány jednotlivé části lekcí, neboť v některých lekcích jsou přesné reflexe, podrobně se dozvídáme, jak děti reagovaly, v jiných lekcích je aktivita dětí zaznamenána stručněji. Přesto je z fungování skupiny během celého projektu patrné, že autorka s dětmi pracuje tvořivě a s nadšením a že si na práci v dramatické výchově začínají zvykat. Oceňují sebekritické reflexe a přepracované lekce.

Vyjádření k celku BP a jejímu přínosu:

Práce je vypracována s adekvátním množstvím dostupné odborné literatury, v teoretické části by mohl být více zastoupen autorčin názor a popis vlastních postřehů a zkušeností. Závěr by mohl být obsáhlejší, více shrnovat práci jako celek a naznačit některé další možnosti, jak rozvíjet čtenářskou gramotnost v počátcích čtení. Přestože by autorka potřebovala nabrat ještě patřičnou jistotu při tvorbě lekcí dramatické výchovy, samotný projekt dokazuje, že je na dobré cestě při práci s dětmi mladšího školního věku. Oceňuji snahu o pestrost a komplexnost jednotlivých lekcí a autorčin upřímný zájem o zvolené téma, ač je práce s texty ze slabikáře, které jsou primárně určené pro nácvik čtení, komplikovaná.

Možné náměty k diskusi při obhajobě BP:

- **Které části, činnosti, považujete ve Vašem projektu vzhledem k čtenářské gramotnosti jako nejzásadnější a které činnosti vzhledem k dramatické výchově jako „nejdramatičtější“?**

- V teoretické části píšete, že v RVP není role čtenářské gramotnosti jasně vymezena, že ale roviny čtenářské gramotnosti korespondují více či méně s obsahy vzdělávání v oblasti jazykové komunikace...**je podle Vás nějaká rovina, která v nich vzhledem k čtenářské gramotnosti chybí?**

- Ve své práci správně zmiňujete, že je samozřejmé, že text ze slabikáře nelze stavět na úroveň literárních textů, které se používají jako východisko pro dlouhodobou práci v dramatické výchově, že je ale lze velmi dobře využít pro jednotlivé lekce. **Jaké jsou podle Vás hlavní výhody a největší úskalí při práci s texty ze slabikáře???**

- **Jak lze tedy pomocí dramatické výchovy efektivně rozvíjet čtenářskou gramotnost souběžně s výukou prvopočátečního čtení? Byla byste schopná říct nějaký Váš postup, jak na to, co se Vám osvědčilo apod.?**

Doporučení k obhajobě:

ANO

Návrh hodnocení:

B - C